

Proces o błędy medyczne – czy warto?

Cz. II – „Roszczenia odszkodowawcze”

Podjęliśmy już decyzję, że chcemy dochodzić swoich praw i rekompensaty finansowej od szpitala czy innej placówki medycznej. Czego zatem możemy się domagać? Jak obliczyć kwotę, jakiej możemy żądać? Niniejsze opracowanie omawia podstawowe rodzaje roszczeń odszkodowawczych, jednakże z jakimi konkretnie roszczeniami będziemy mogli wystąpić w Państwa sprawie zadecyduje indywidualna ocena przypadku.

- 1) **Odszkodowanie za poniesione straty.** Stosownie do brzmienia art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody majątkowej na osobie obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Można dochodzić, w szczególności zwrotu:
 - a) **kosztów leczenia, lekarstw i środków opatrunkowych.** Są to wydatki związane z postawieniem diagnozy, terapią i rehabilitacją poszkodowanego.
 - b) **kosztów pozyskania dokumentacji medycznej,** czyli m.in.: uzyskanie ksero historii choroby, opisów operacji, udzielonych zgód na zabiegi, kart konsultacji medycznych, wyników badań diagnostycznych, na podstawie faktury. Dokumentacja medyczna jest jednym z podstawowych dowodów w procesie medycznym - kwestie te zostaną szerzej omówione w kolejnej publikacji.
 - c) **kosztów dojazdów do placówek medycznych.** Obliczonych w oparciu o średnie spalanie samochodu, jego marki, pojemności silnika oraz na podstawie średnich cen paliw. Dowód wydruk trasy przejazdu, wydruk średnie spalanie samochodu.
 - d) **kosztów pomocy osób trzecich.** Oszacowanie kosztów opieki osób trzecich opierając się na wyroku SN z dnia 21 września 2005 r. (sygn. akt V CK 150/05), który w uzasadnieniu wskazał, że dla ustalenia (udokumentowania) kosztów sprawowania opieki, punkt odniesienia powinno stanowić minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w tym czasie. Kwota minimalnego wynagrodzenia w danym roku powinna zostać podzielona przez ilość pracujących godzin w miesiącu.
 - e) **innych kosztów wynikłych w związku z popełnieniem błędu lekarskiego,** w szczególności konsultacje u specjalistów, kosztów szczególnego odżywiania i pielęgnacji w okresie rekonwalescencji, adaptacja samochodu, przebudowa mieszkania z uwzględnieniem potrzeb niepełnosprawnej osoby czy też obniżonego wynagrodzenia w związku z przebywaniem na zwolnieniu lekarskim.

Istotne jest, że wszystkie ww. koszty winny być udokumentowane stosownymi paragonami, fakturami, zaświadczeniami itp., a więc niezwykle istotne jest aby wszystkie te zdarzenia od początku dokumentować.

- 2) **Zadośćuczynienie za doznany uszczerbek na zdrowiu, cierpienie i krzywdę.** Zadośćuczynienie pieniężne, w zakresie roszczeń o naprawienie szkody niemajątkowej za doznaną krzywdę i cierpienie, zarówno fizyczne jak i psychiczne, należne osobie poszkodowanej mają swoją podstawę w art. 445 § 1 k.c. Obowiązujące przepisy nie określają precyzyjnie w jakiej wysokości powinno być przyznane zadośćuczynienie. Jednakże, jak to już wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy - ustalenie wysokości zadośćuczynienia przewidzianego w art. 445 § 1 k.c. wymaga

uwzględnienia wszystkich okoliczności istotnych dla określenia rozmiaru doznanej krzywdy, takich jak: wiek poszkodowanego, stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (kalectwo, oszpecenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiowa oraz inne czynniki podobnej natury (wyrok Sądu Najwyższego z 9.11.2007r. sygn. V CSK 245/07).

Powyższe kryteria pozwalają określić ramy, w jakich powinno mieścić się zadośćuczynienie, które z jednej strony powinno przedstawiać realną, ekonomicznie odczuwalną wartość, z drugiej zaś powinno być umiarkowane, przez co należy rozumieć kwotę pieniężną, której wysokość jest utrzymana w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Zarówno okoliczności wpływające na wysokość zadośćuczynienia, jak i kryteria ich oceny muszą być rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą poszkodowanego.

W ostatnich latach można zauważyć tendencję do zwiększania kwot zadośćuczynienia i w tym miejscu na specjalną uwagę zasługuje wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 1997 r., sygn. akt II CKN 273/97: „zdrowie jest dobrem szczególnie cennym, przyjmowanie niskich kwot zadośćuczynienia w przypadkach ciężkich uszkodzeń ciała prowadzi do niepożądanego deprecjacji tego dobra”.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia jest najtrudniejszą częścią szacowania odszkodowania i w tym zakresie rekomendujemy zdanie się na pomoc profesjonalnych pełnomocników, którzy pomogą je oszacować biorąc pod uwagę aktualne orzecznictwo oraz sytuację faktyczną klienta.

- 3) Ustalenie odpowiedzialności na przyszłość.** Poszkodowany może również domagać się, na przykład lekarz czy szpital ponosi odpowiedzialność za dalsze, mogące pojawić się u niego w przyszłości skutki danego zabiegu medycznego. Ponadto, należy mieć na uwadze, że może tak przedstawiać się sytuacja klienta, że na przykład proces leczenia i rehabilitacji cały czas trwa. Wobec tego istnieje możliwość wystąpienia konsekwencji zdarzenia, których nie da się wskazać w chwili obecnej, a także możliwość powstania dodatkowych kosztów, głównie związanych z rehabilitacją, których również nie można obecnie przewidzieć.

Do ustalenia obowiązku wynagrodzenia szkód przyszłych nie jest konieczna pewność powstania dalszych szkód w przyszłości, lecz wystarcza stwierdzenie prawdopodobieństwa, że aktualny stan zdrowia powoda nie ujawnia jeszcze wszystkich skutków uszkodzenia ciała (wyrok SN z dnia 22 czerwca 1978r., IV CR 203/78).

Niemniej jednak aktualna linia orzecznicza wskazuje, że ustalenie odszkodowania na przyszłość ma miejsce raczej wyłącznie w stosunku do poszkodowanych małoletnich.

- 4) Zasądzenie renty.** Zgodnie z art. 444 § 2 k.c. roszczenie o rentę przysługuje poszkodowanemu w razie całkowitej lub częściowej utraty przez niego zdolności do pracy zarobkowej albo gdy zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły się jego widoki powodzenia na przyszłość. Wymienione następstwa powinny mieć charakter trwały (co nie oznacza, że nieodwracalny). Każda z tych okoliczności może stanowić samodzielną podstawę zasądzenia renty.

Zwiększenie się potrzeb poszkodowanego stanowi szkodę przyszłą. Renta z tytułu zwiększenia się potrzeb poszkodowanego dotyczy sytuacji, gdy w wyniku doznanej szkody istnieje konieczność ponoszenia wyższych kosztów jego utrzymania w zakresie usprawiedliwionych

potrzeb w porównaniu ze stanem sprzed wyrządzenia szkody (np. koszty konsultacji medycznych, opieki, lekarstw).

- 5) **Zadośćuczynienie pieniężne w związku z naruszeniem praw pacjenta z tytułu naruszenia dóbr osobistych** (art.4 ust.1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r. w związku z art.448 k.c.). Samo żądanie zadośćuczynienia w związku z naruszeniem praw pacjenta z tytułu naruszenia dóbr osobistych jest roszczeniem zupełnie innym, mającym odrębną podstawę faktyczną i prawną niż art. 445 k.c., który rekompensuje skutki uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Art. 4 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (dalej: u.p.p.), chroni godność, prywatność i autonomię pacjenta, niezależnie od staranności i skuteczności zabiegu leczniczego (w myśl wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 2 sierpnia 2012 r., sygn. akt I ACa 443/12). Należy wskazać, iż zgodnie z poglądami doktryny pokrzywdzony nie musi udowadniać, wskazywać winę, jako podstawę żądania, a wystarczy wskazać konkretne naruszenie praw pacjenta, by móc żądać zadośćuczynienia.

Podsumowując, uzyskanie odszkodowania medycznego nie jest proste, a sam proces może być długotrwały. Z tego powodu niezwykle istotne jest aby proces taki był bardzo starannie przygotowany dowodowo i aby żądane odszkodowanie było zbliżone do tego jakie sąd zasądza ostatecznie z uwagi na problematykę kosztów procesu.

Nasza Kancelaria świadczy kompleksową pomoc prawną, której celem jest podejmowanie określonych działań w sytuacji, gdy dojdzie do wyrządzenia szkody, by pomagać poszkodowanym w dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych. Naszym Klientom doradzamy w zakresie zgromadzenia odpowiedniej dokumentacji medycznej, opinii specjalistów, a przede wszystkim pomagamy oszacować wysokość odszkodowania jakie jest możliwe do uzyskania.

* * *

Jeżeli Państwo zastanawiają się nad tym, czy mają szanse wygrać proces o błąd medyczny, w tym czy uda się Państwu udowodnić swoje roszczenie to zachęcamy do kontaktu z Kancelarią.